

Apteekidega seotud tegevused Sotsiaalministeeriumi 2025. a tööplaanis

16

SOTSIAALMINISTEERIUM

Sotsiaalministeerium määrab igaks tööaastaks valdkondade ülesed prioriteetsed projektid, mille käekäiku erilise hoolega jälgitakse. Sel aastal on tervishoiu valdkonnas olulisemad teemad rehabilitatsioonisüsteemi arendamine, abivahendid ja meditsiiniseadmed, tervishoiu rahastamine ja tööjõuprobleemid, nakkushaiguste ennetamine, tasakaalustatud toitumise edendamine ning terviseandmete kasutamine. Arvestades hiljutisi muudatusi valitsuses, võib selles nimekirjas ning planeeritavate tegevuste ajakavas tulla täiendusi.

Laura Viidik

esmatasandi tervishoiu
poliitika juht
Sotsiaalministeerium

Mari Amos

ravimi- ja meditsiiniseadmete
poliitika nõunik
Sotsiaalministeerium

Kriisidest ja apteegiteenusest

Eelmise aasta oktoobris jõustunud hädaolukorra seaduse muudatustega laiendati tervishoiu elutähtsate teenuste loetelu. Nüüdsest hõlmab see lisaks vältimatule abile ka tervishoiuteenuste osutamist laiemalt, sh ravimitega varustamist. See tähendab, et tulevikus kuuluvad elutähtsa teenuse osutajate hulka ka osa apteekide, ravimihulgimüüjaid ja perearstiabi osutajaid. Sotsiaalministeeriumi ülesanne on koostada selle aasta suveks ministri määrused, mis täpsustavad, millises mahu, kui pika aja jooksul ning milliseid riske hinnates peavad teenuseosutajad oma igapäevatööd jätkama. See tähendab, et mis on apteegiteenuse osutamise tegevustest elutähtis, mitmeks päevaks ETO-apteegid oma valmisoleku peavad planeerima ning kui kiiresti häirete korral oma tavapärase tegevuse parimal viisil taastama.

Ravimite varustuskindlus nii nagu kogu kriisivalmidus on hetkel riigi fookuses. 2024. aasta lõpus uuendati riigi tervishoiuvaru korraldust ning hetkel tegeletakse varu üleandmisega suurimatele haiglatele. Seni kuulus varu Terviseametile, kuid edaspidi paikneb see kriisiajal kasutajale lähemal, tagades kiirema ja tõhusama reageerimise.

Eelmise aasta oktoobris saatis Sotsiaalministeerium kooskõlastusele apteegiteenuse laiendamise väljatöötamiskavatsuse. Selle eesmärk on ajakohastada apteegiteenuse mõistet, anda apteekritele võimalus täiskasvanute vaksineerimiseks ja muude ennetavate tervishoiuteenuste pakkumiseks ning tagada vajalikus mahu ligipääs terve infosüsteemile. Väljatöötamiskavatsusele andsid tagasisidet nii riigiasutused, õppeasutused kui ka apteekrite, arstide ja ödede erialaorganisatsioonid. Esitatud ettepanekuid tutvustati huvigruppidele jaanuaris toimunud ümarlaual. Seoses kärbeta, personalimuu-

tuste ja poliitiliste prioriteetidega on tegevus Sotsiaalministeeriumis ooteseisundis.

Ravimijäätmetest

Ravimitest põhjustatud reostus on kasvav probleem, mis mõjutab nii keskkonda kui ka inimeste tervist. Kodumajapidamises tekkinud kõlbmatud ravimid saab tasuta ära anda kohaliku omavalitsuse kogumispunkti, jäätmejaama või apteeki. Eelmise aasta algusest võimaldab ravimiseadus apteekidel kasutada spetsiaalseid mahuteid ravimijäätmete kogumiseks, et muuta tagastamine kiiremaks ja privaatsemaks. Siiski jõuab endiselt suur osa kõlbmatuid ravimeid segaolmejäätmetesse või kanalisatsiooni.

Probleemi lahendamiseks moodustati eelmisel sügisel töögrupp,

järgnevat kogumismahutite paigutamist apteekidesse. Projekti raames hinnatakse nii sekkumiste mõju ravimijäätmete tagastamisele kui ka apteekide jaoks kaasnevat lisakulusid.

Esmatasandi arengukavast ja tegevuskavast

Veebruari keskel avaldati Sotsiaalministeeriumi kodulehel „Esmatasandi tervishoiu arengukava 2035“, mille koostamise protsessi ja töögruppe juhtis Eesti Perearstide Selts. Arengukava eesmärk on kujundada inimkeskne, jätkusuutlik, kvaliteetne ja ohutu esmatasandi tervishoiusüsteem ning tegeleda valdkonnas esinevate probleemidega. Kuigi dokument keskendub peamiselt perearstiabile,

Eelmise aasta oktoobris saatis Sotsiaalministeerium kooskõlastusele apteegiteenuse laiendamise väljatöötamiskavatsuse. Selle eesmärk on ajakohastada apteegiteenuse mõistet, anda apteekritele võimalus täiskasvanute vaksineerimiseks ja muude ennetavate tervishoiuteenuste pakkumiseks ning tagada vajalikus mahu ligipääs terve infosüsteemile.

mille eesmärk on leida viise, kuidas soodustada kõlbmatute ravimite nõuetekohast käitlemist. Aruteludel osalesid erinevate valdkondade esindajad Sotsiaalministeeriumist, Kliimaministeeriumist, Ravimiametist, Tartu linnavalitsusest, apteekrite esindusühingust ja ettevõttest AS Ragn Sells. Töögrupi algatusel plaanitakse sel aastal viia ühes Eesti linnas läbi katseprojekt, mis hõlmab sihitud teavituskampaaniat ning sellele

käsitleb see ka laiemat esmatasandi tervishoidu, kuhu kuuluvad kiirabi, erakorralise meditsiini osakonnad, apteegis osutatav abi, ämmaemandusabi, füsioteraapia, pereõendus, koduõendus, koolitervishoid, töötervishoid, hambaravi, psühholoogiline abi ja muud seotud teenused. Arengukava põhidokumendis kirjeldatud suundade põhjal koostab Sotsiaalministeerium selle aasta jooksul prioriteetsete tegevuste kava aastateks 2026–2029. 🌱